

Kjak

Levi Mørk
Formaður í byggi og býarskiparnarnevndini

NEI til hitaverk sum granna!

Nú skal ein nýggj umhvørviskanning verða avgerandi fyri, um fólk í Hoyvík fáa eitt hitaverk sum granna. Nú eru fleiri kanningar gjørdar. Enn einaferð skal ein kanning gerast. Tað fyrru kanningina var tað eitt danskt felag, sum stóð aftan fyri. Nú skal enn eitt felag úr Norra gera eina nýggja kanning av útlátinum. Hetta frættist í útvarpinum í gjár.

Hitaverkið sum ætlan er um at gera verður ein sokalla ískoytisstøð, sum skal lata hita til fjarhitanetið hjá Fjarhitafelagnum, tá brennistøðin á Hjalla og elverkið á Sundi ikki kunnu lata nóg nógvan hita.

Tað er fint við kanningum, men haldi ikki at orkustøðin hoyrir heima millum øll fólkin í Hoyvík, tí eri eg imóti

hesari verkætlan. Eg havi skriva um hettar fyrr og eg haldi at vit skulu finna, eina aðra hóskaði staðseting, sum skal vera møguliga longri úti á Hjalla

Her er sjálvsagt nógv atlit, og talan um nógv eykað figging hjá Fjarhitafelagnum, men í mínum føri eru menniskjur meira verd enn pengar. Vit vita eisni, at henda staðseting hjá Fjarhitafelagnum, er gjørd fyri nógvum árum síðani og tí haldi eg at ein nýggj staðseting skal gerast, tí fyrirteytirnar eru broyttar munandi, síðan hesa núverandi staðseting.

Keldur: http://www.kringvarp.fo/Archive_Articles/2012/09/12/nyggj-kanning-avger-um-hitaverk-verdur-bygt

Poul Michelsen

Stjórnarskipan Føroya er leiðin til sjálvbjargni

Løgmaður og varaløgmaður

Uttan at fara inn á, hvat løgmaður hevur sagt og ikki sagt um ríkisfelagsskapin og um stjórnarskipanina, so stendur eftir, at løgmaður – onku staðni á leiðini - er komin til ta niðurstøðu (neyvan einsamallur), at ríkisfelagsskapurin ikki er nøktandi fyri Føroyar – hvørki heima ella úti.

Forðingarnar gerast alsamst stórri og áhugamálini hjá Danmark og Føroyum eru oftari og oftari í stríð við hvørt annað.

Skal viðganga, at so hvørt løgmaður úttalar seg hesum viðvíkjandi, gerst myndin ógreið og támut. Kanska styrknar støða løgmans av teimum útsøgnum, sum varaløgmaður, Annika Olsen, herfyri kunngjordi fyri donskum fólkatingslimum í Tinganesi nevniliga at, núverandi ríkisfelagsskapurin er ein forðing fyri menning føroyinga í framtíðini.

Ein nýggj semjuroynd

Saman við Tjóðveldi hava vit í Framsókn lagt málið um Stjórnarskipan Føroya aftur á tingborð. Uppskotið – sum nú liggur á borðinum - er broytt nakað og kann hetta best forklárast við at vísa til tær viðmerkingar og tey broytingaruppskot, sum komu fram, tá stjórnarskipanaruppskotið var til 2. viðgerð í Løgtinginum.

Tíverri kom uppskotið ongantíð til atkvøðugreiðslu. Hesum syrgdi løgmaður fyri, eftir at Fólkaflokkurin hevði kravt málið aftur í nevndina við ynski um at herða tjóðskaparligu orðingarnar í formælinum og í grein 1.

Uppskotið, sum nú fyliggur um Stjórnarskipan Føroya, tekur støði í teimum viðmerkingum og broytingum, sum komu til sjóndar henda lagnudagin í tinginum. Og so er vert at minnst til, at hetta er eitt samráðingaruppskot og ikki eitt ultimativt uppskot.

Bárður Nielsen

Tað er av allarstørsta týðningi, at vit røkka eini politiskari semju, sum er grundað á, at alt vald í Føroyum er hjá Føroya fólki. Hesum var full semju um í stjórnarskipanarnevndini!

Vit eru so nær eini semju, at tað er alneyðugt at fáa arbeiðið gjørt liðugt. At goyma uppskotið burtur, soleiðis sum Bárður mælir til, er ikki bara láturligt, men sigur væl nakað um, hvussu politiska skipanin virkar í lýtuni og um tað trúvirði, hon hevur millum fólk.

Eg skal viðganga, at uppgávan ikki er einføld, men vit skylda hvør øðrum og øllum føroyingum at finna semju. Og hana finna vit, um vit vilja. Læt semjuhugin verða felagsnevnanar og ikki klandrið!

At umbera seg við, at fíggjarstøðan og vælfærdin eiga alla raðfestingina beint nú, vísir kanska best arbeiðslagið hjá hesi samgonguni. Øll virðir eru gjørd

upp í krónur og oyru. At venda búskapargongdini er ikki bara er nakað, sum samgongan vil, men at missa innihaldið í sjálvari tilveruni og lata menniskjaliga tilfeingið forfalla í hesum grammleika - er bæði skeivt og ræðandi.

Menniskjan livir ikki av breyði eina - skal minna Bárður Nielsen á, at øll vælfærd og tryggleiki føroyinga treytar sjálvbjargni, at vit taka ábyrgd av okkum sjálvum, at vit sjálvi sita við borðið, har avtalur verða gjørdar – tað veri seg við onnur lond ella sum sjálvstøðugur limur í fleirlanda samgongum. At troyta teir møguleikarnar, sum bara sjálvstøðug lond hava. Øllum hesum forðar ríkisfelagsskapurin fyri.

Bárður - reis teg upp, lyft høvdið og gev Føroya fólki reyðar kjálkar aftur. Tað sømir seg í hesum døgum.

Zakarias Wang

Hvat fall tann 14. september 1946?

Nú verður ført fram, at loysingin fall á fólkaatkvøðuni 1946.

Tíverri fyri tey, ið hetta føra fram, er mótstøðan sterk.

Fremsti mótstøðumaðurin er Andrass Samuelsen, táverandi formaður í Sambandsflokkinum. Á síðu 560 í bókini um fólkaatkvøða er endurgivið tað fjarrit, sum sonur Andrassar sendi til Ritzau sunnudagin 15. september 1946. Hetta má sigast at vera ein samtíðar-

kelda til tað sum fór fram.

Fjarritið var hetta: *Thorshavn, Søndag. (R.B.). Med Henblik paa Statsminister Knud Kristensens Erklæring om Folkeafstemningens Konsekvenser udtaler Samarbejdspartiets Formand A. Samuelsen kort: Regeringens Forslag er ikke vedtaget og er saaledes bortfaldet. Samtidig er der ved Folkeatstemningen konstateret saa stor Modstand mod at afbryde Samhørs-*

forholdet med Danmark, at ogsaa dette Spørgsmaal maa betragtes som bortfaldet.

Hetta kann týðast soleiðis:

Visandi til tað sum forsætisráðharrin Knud Kristenen sigur um avleiðingarnar av fólkaatkvøðuni, sigur formaðurin í Samstarvsflokkinum A. Samuelsen í stuttari viðmerking:

Stjórnaruppskotið er ikki samtykt og sostatt burturdottið. Samstundis hevur fólkaatkvøðan víst,

at mótstøðan ímóti at halda uppat við samstarvinum við Danmørk er so stór, at eisini hesin spurningur má metast sum burturdottin.

Hetta eru merkisverd orð bæði av tí sum verður sagt og av tí sum ikki verður sagt.

Eitt er at Andras í fyrsta setningi sigur, at Sambandsflokkurin hevur skift navn til Samstarvsflokkurin. Í næsta setningi sigur hann hvør orsøkin er, og tað er at stjórnaruppskotið er fallið. Í triðja setningi sigur hann

ikki, at loysingin er fallin, men at føroyingar ikki vilja halda uppat at samstarva við Danmørk.

Hvat er tað so, sum liggur í tí, sum Andrass sigur at stjórnaruppskotið er burturdottið?

Uttan at fara í smálutir vil tað siga, at eisini fyrsta grein í stjórnaruppskotinum er fallin. Hon segði: Færøerne udgør som hidtil en Del af Danmarks Rige, med samme statsretslige Stilling som før 1940, og omfattes af

Danmarks Riges Grundlov.

Nú er hetta fallið eftir tí ið Andrass sigur.

Hetta týðir sambært Andrass, at nú eru Føroyar ikki ein partur av Danmarkar ríki. Ríkisrættarstøðan er ikki tann sama sum fyri 1940, og grundlógin fyri Danmarkar ríki fevnir ikki um Føroyar.

Hetta er veruleikin, og ringt er at koma afturum aftur og siga at Andrass ikki hevði rætt í hesum.